

Gezinshuis Rachamim

Pedagogisch klimaat

Identiteit

Wij vinden onze identiteit als christelijk gezin erg belangrijk. Wij geloven in de drie-enig God, Die...

...als onze Vader de wereld heeft gemaakt en onderhoudt

...in Christus de gelovigen reinigt en heiligt

...door de Heilige Geest het leven geeft.

Dit bepaalt ons leven en de keuzes die we daarin maken: zowel in het groot als in het klein. Maar ons christen zijn is nog wel het meest terug te zien in de normen en waarden die we nastreven. In ons (gezins)huis staat de liefde voor God boven alles en daaraan gelijk de liefde voor onszelf en voor elkaar.

Missie en visie

Met Rachamim willen wij vanuit de Bijbelse grondslag bijdragen aan een wereld

“waar ieder kind “gewoon uniek” mag én kan zijn”.

Rachamim is allereerst een plek, **waar** je fysiek naartoe kunt; een ontmoetingsplek om elkaar te inspireren, verder te helpen of te ontspannen. Ten tweede is bij ons **ieder** kind meer dan welkom: ongeacht afkomst, verleden, gedrag, behoeften, etc. Wij werken vanuit het geloof dat iedereen een schepping van God is; en daarin zijn we allemaal gelijk, zijn we allemaal **gewoon**. Maar God heeft ons wel allemaal **uniek** geschapen; met onze eigen talenten, kwaliteiten en mogelijkheden, met ons eigen perspectief en onze eigen weg daar naartoe. Dat is het uitgangspunt. Tot slot is Rachamim een plek om te **zijn**, waar iedereen **is**. Je bent wie je bent en je wordt gewaardeerd als je (er) bent!

Om deze missie in de praktijk te brengen baseren wij ons allereerst op wat de Bijbel ons leert over “rachamim” (zie voor een verdere toelichting de Bijbelschets op <https://www.rachamim.nl/bijbelschets>). Hieruit volgt een drietal kernwaarden die bij Rachamim centraal staan.

Liefde. De liefde voor de ander blijft, ongeacht of misschien juist wel dankzij omstandigheden. Wij blijven iedereen altijd nabij!

Perspectief. Bij iedereen gaan we op zoek naar een motiverend toekomstbeeld. Waar wil je naartoe en wat draagt daar aan bij?

Talent. God deelt Zijn goede gaven aan ons uit. Hoe kunnen we deze talenten inzetten?

Vanuit deze uitgangspunten willen wij met de kinderen aan de slag om ze aan positief zelfbeeld en zelfvertrouwen te geven; om ze te leren waar ze goed in zijn en waar ze hulp bij kunnen gebruiken. Hierbij geloven wij in de kracht van het “gewone gezin” waarbinnen kinderen zich kunnen optrekken aan anderen om zich heen. Daarom staan wij voor een kleinschalig gezinshuis.

Hoewel wij werken vanuit de Bijbelse grondslag, is bij ons – passend bij onze missie – iedereen welkom!

Gezinshuis Rachamim

Pedagogisch klimaat

Missie en visie in de praktijk

Christelijke basis

Binnen onze identiteit is al beschreven welke christelijke normen en waarden de basis zijn in ons gezinshuis. In ons dagelijks leven krijgt dit op verschillende manieren vorm. Zo gaan onze kinderen naar een christelijke school en gaan we op zondag twee keer naar de Christelijk Gereformeerde Kerk. Rondom de maaltijden bidden en danken we en lezen we gezamenlijk uit de Bijbel. Ook voor het slapen gaan lezen we uit de Bijbel en leren we de kinderen zelf te bidden. We leren Bijbelteksten uit ons hoofd en we zingen onder andere christelijke liederen. Ook zijn we ons bewust van alle invloeden die van buitenaf ons huis binnenkomen (denk bijvoorbeeld aan boeken en media). Vanuit interesse blijven we hierop betrokken en lezen of kijken we mee. Indien nodig gaan we met kinderen het gesprek aan over wat ze zien of lezen en welke invloed dat op hun heeft.

We zijn ons ervan bewust dat deze uitingen van ons geloof kunnen botsen met kinderen die aan onze zorg worden toevertrouwd. Zeker omdat wij stellen dat ieder kind bij ons welkom is. Om deze reden zijn we in de matching open en duidelijk over de christelijke basis in ons gezinshuis. We verwachten dat kinderen respect hebben voor de uitingvormen van ons geloof en we zullen er ook respect voor hebben als gezinshuiskinderen andere keuzes maken. Waar mogelijk worden oplossingen bedacht die recht doen aan de behoeftes van zowel de gezinshuiskinderen als onszelf. Wanneer de wensen en behoeftes van de kinderen en van ons niet meer naast elkaar kunnen bestaan (bijvoorbeeld doordat een kind niet mee wil naar de kerk, maar ook niet alleen thuis kan blijven), zal in overleg met jeugdbeschermer een oplossing worden gezocht. Over deze verwachting ten aanzien van jeugdbeschermer wordt tijdens de matching al gesproken.

Geweldloos opvoeden als TEAM

Voor onze opvoeding zijn wij geïnspireerd door de methodiek van “*Geweldloos Verzet*” en door het boek “*Hunt, gather, parent*” van Michaela Doucleff.

Geweldloos Verzet gaat uit van een basishouding die bestaat uit contact: samenwerken met het kind vanuit een relatie. Dit is noodzakelijk wanneer we ons bedenken dat we enkel controle hebben over ons eigen gedrag en hooguit invloed kunnen uitoefenen op het gedrag van het kind. Als opvoeder bied je op een geweldloze manier weerstand tegen negatief gedrag, werk je de-escalerend en zet je in op het bewustzijn bij het kind. Als opvoeder nemen wij de stelling in dat wij de taak en verantwoordelijkheid hebben gekregen om het kind zo goed als mogelijk te begeleiden en te helpen bij zijn of haar ontwikkeling. Die overtuiging zorgt ervoor dat we doorzetten en volhouden. Het gaat niet om direct resultaat, maar om bewustwording op de lange termijn.

In het boek *Hunt, gather parent*, beschrijft Doucleff haar eigen onderzoek naar de effecten van eeuwenoude opvoedmethodes. Zij vat de kracht hiervan kernachtig samen binnen de afkorting TEAM.

- **Togetherness**, ofwel Gezamenlijkheid. Kinderen leven samen met geliefden in de volwassen wereld. Dit betekent in de praktijk dat alle taken in huis (waar mogelijk) gezamenlijk worden uitgevoerd, en dat daarnaast ontspanningsmomenten zijn voor alle deelnemers in het gezin.

Gezinshuis Rachamim

Pedagogisch klimaat

- **Encouragement**, ofwel Aanmoediging. Kinderen worden zoveel als mogelijk aangemoedigd en zo min mogelijk verplicht. Dit betekent in de praktijk dat kinderen waar mogelijk keuze hebben, maar worden geholpen om de juiste keuzes te maken. Dit doen wij onder andere door samen met kinderen lessen te trekken uit verhalen, door het goede voorbeeld te geven en door kinderen aan het denken te zetten met kritische vragen.
- **Autonomy**, ofwel Autonomie. Kinderen krijgen vrijheid en verantwoordelijkheid in verbinding met volwassenen en met een onzichtbaar vangnet. Dit betekent in de praktijk dat kinderen tijd en ruimte krijgen om zelf te ontdekken en keuzes te maken. Hierbij richten we ze op (hun invloed op) de mensen om hen heen en kijken we altijd mee om de veiligheid te waarborgen. Indien nodig voor de ontwikkeling van het kind kunnen we het vangnet juist ook zichtbaar maken.
- **Minimal Interference**, ofwel zo min mogelijk inmenging. Kinderen krijgen de kans om dingen zelf uit te proberen en te ontdekken en hiervan te leren. Dit is een aanvulling op de autonomie. Het betekent dat wij pas inbreken wanneer het echt nodig is voor de (fysieke of mentale) veiligheid van het kind. Hierdoor leren kinderen ook dat het echt waardevol is om naar ons te luisteren als we ons wél ergens mee “bemoeien”.

Begeleiden van de seksuele ontwikkeling

Wij zijn van mening dat het begeleiden van de seksuele ontwikkeling bij kinderen altijd maatwerk is. Om hierin wel kaders te hebben, werken we met het vlaggensysteem en de normatieve lijst die hierbij ook wordt gebruikt. Hierin staan voorbeeldgedragingen beschreven van een normale seksuele ontwikkeling en signalen van een abnormale seksuele ontwikkeling. Door te observeren proberen we in kaart te brengen waar het kind zich in de ontwikkeling bevindt en proberen we hierbij aan te sluiten. Dit aspect van de ontwikkeling wordt bij elk maandelijks overlegmoment met de gedragswetenschapper besproken. Daarnaast proberen we in huis een sfeer neer te zetten waarin het normaal is om over seksualiteit te spreken én om daarbinnen je grenzen aan te geven. Dit doen we met name door het goede voorbeeld te geven. Ook maken we hierbij gebruik van materialen die hiervoor zijn ontworpen, zoals boeken (bijvoorbeeld *wonderlijk en waardevol*) en spellen (bijvoorbeeld *Girls' Choise* en *Boys R US*). Tot slot worden er momenten gecreëerd waarin kinderen hun vragen of verhalen kwijt kunnen (meiden met de gezinshuismoeder, jongens met de gezinshuisvader; tenzij anders besloten in overleg met de gedragswetenschapper).

Veiligheid

Vanuit het gedachtegoed van *geweldloos verzet* en *hunt, gather parent*, werken we vooral vanuit bewustwording. Dit betekent bijvoorbeeld dat we uitgaan van de logische consequentie van gedrag; hierbij passend werken we zo min mogelijk met straffen en belonen. We vinden het belangrijk dat kinderen meedenken in de regels, afspraken én oplossingen wanneer er zich ongewenst gedrag voordoet. Zo krijgen kinderen de verantwoordelijkheid voor hun eigen ontwikkeling. Dit betekent ook dat wij zo min mogelijk vrijheidsbeperkende maatregelen toepassen. Fysieke controle of beperkingen (denk hierbij aan het gebruik van een camera, deuralarm of specifieke sloten) passen niet bij de manier waarop wij een zo-normaal-als-mogelijk-gezin willen zijn.

Om de veiligheid van alle kinderen te waarborgen wordt ten minste 2x per jaar een risico-inventarisatie gedaan. Wanneer er zich tussentijds een incident voordoet of een extra hulpplan wordt opgesteld, wordt ook de risico-inventarisatie herhaald. Naar afloop van

Gezinshuis Rachamim

Pedagogisch klimaat

de inventarisatie volgt een taxatie-overleg waarin de uitkomsten van de inventarisatie worden besproken met de gedragswetenschapper. Tot slot werken wij in het gezinshuis samen met een vertrouwenspersoon van ZorgBelang. Zij komt met enige regelmaat op bezoek in het gezinshuis. Daarnaast hebben alle kinderen (die daar gezien de leeftijd baat bij hebben) de contactgegevens van de vertrouwenspersoon in een map met belangrijke documenten op hun slaapkamer. Op die manier kunnen kinderen altijd zelfstandig de vertrouwenspersoon bereiken indien nodig.

Dagelijkse gang van zaken

Dagbesteding

Bij de start in ons gezinshuis is het belangrijk dat er een vorm van dagbesteding is of anderszins dat daar zo snel als mogelijk naartoe wordt gewerkt. Dagbesteding geeft namelijk structuur aan de dag en zorgt ervoor dat een kind een doel heeft in zijn of haar dag. Hierdoor neemt het welbevinden van het kind toe. Daarnaast zijn dit voor de gezinshuisouders ook de momenten om administratiewerk of gesprekken te voeren en om op te laden. Indien een kind om welke reden dan ook dreigt uit te vallen binnen het onderwijs of de dagbesteding, zoeken wij nauw de samenwerking met school/dagbesteding en alle andere betrokkenen. Samen zoeken we naar mogelijkheden om een kind zoveel als mogelijk een nuttige invulling van de dag te geven. We bouwen zo snel als mogelijk binnen de gezonde ontwikkeling van het kind weer op naar een situatie waarin het kind 5 van de 7 dagen in de week een vorm van dagbesteding heeft.

Vrijtijdsbesteding

Behalve dagbesteding vinden wij het voor kinderen ook heel waardevol om iets te doen waarin ze kunnen ontspannen, zichzelf kunnen zijn en hun talenten kunnen ontplooien. Dit betekent dat we alle kinderen de mogelijkheid bieden om deel te nemen aan een activiteit die past bij hun interesses en kwaliteiten. Hierbij kan worden gedacht aan een sport, scouting, knutselclub. Hierbij wordt vanzelfsprekend de individuele situatie (met alle mogelijkheden en uitdagingen) van een kind in ogenschouw genomen. Doordat wij een kleinschalig gezinshuis zijn, zijn de mogelijkheden soms wel wat meer beperkt. Doordeweeks is alleen de gezinshuismoeder beschikbaar om bijvoorbeeld te halen, te brengen en aanwezig te zijn. Dit vraagt om maatwerk, waarbij de belangen van alle gezinsleden in gelijke mate in ogenschouw worden genomen. Behalve een individuele activiteit proberen we ook als gezinshuis activiteiten te ondernemen. Denk hierbij aan bezoeken aan het bos, (indoor) speeltuinen, musea, etc.

Samenwerken met anderen

Binnen ons werk als gezinshuis werken wij ook nauw samen met andere betrokkenen. Twee samenwerkingen lichten we hieronder nog graag toe.

- Eigen netwerk van de kinderen. De kinderen die aan onze zorg worden toevertrouwd hebben een hechtingsrelatie met hun eigen netwerk. Hierbij kan worden gedacht aan biologische familie, eerdere pleeg- of gezinshuisouders, vrienden, school, etc. Wij vinden het belangrijk om deze relaties zo veel als mogelijk intact te houden en te stimuleren. Hierbij staat het belang van het kind altijd voorop. Om dit goed in kaart te brengen en te houden en om dit op een verantwoorde manier te laten verlopen, wordt hierin nauw samengewerkt met de jeugdbeschermer of andere verantwoordelijke personen. Er worden duidelijke afspraken gemaakt en deze worden regelmatig geëvalueerd. In het contact met netwerk vinden we het ook belangrijk dat wij een

Gezinshuis Rachamim

Pedagogisch klimaat

bepaalde mate van afstand houden. Dit met als doel om de kinderen niet onnodig in een loyaliteitsconflict te brengen. Als voorbeeld kan hierbij worden gedacht aan een begeleide omgangsregeling die wordt uitbesteed, om te voorkomen dat wij als gezinshuisouder een controlerende of berispende rol moeten aannemen ten aanzien van netwerk.

- Gedragswetenschapper. Om de zorg te continueren, te verbeteren en te verantwoorden wordt samengewerkt met een gedragswetenschapper. De taken en rolverdeling hierbij zijn onderling afgestemd en beschreven en ondertekend in een afsprakenkader. De gedragswetenschapper leest wekelijks mee, komt maandelijks op bezoek en is tussentijds bereikbaar voor ruggenspraak of in geval van calamiteiten. De gedragswetenschapper is verantwoordelijk voor de kwaliteit van zorg. Wij vinden het daarom belangrijk dat wij open en transparant zijn naar de gedragswetenschapper toe en dat hij kritisch meekijkt en aanscherpt waar nodig.

Rol van ons eigen gezin

Hoewel ik als gezinshuismoeder met name het gezinshuis draaiende houd, is dat niet mogelijk zonder de steun van en samenwerking met mijn man en ons eigen netwerk. Hoewel Willem doordeweeks buitenshuis werkt, is hij – op de lunch na – de maaltijden altijd aanwezig. We investeren bewust in de relatie tussen Willem en alle kinderen, zodat het gezinshuis nooit volledig afhankelijk wordt van mij. Dit doen wij bijvoorbeeld door de kinderen afwisselend in bed te leggen. Ik betrek Willem zoveel als mogelijk in de afspraken die worden gemaakt, de kennis die ik opdoe en alle andere aspecten die op ons pad komen. Waar we inschatten dat het wenselijk en mogelijk is, zal Willem ook cursussen bijwonen (denk bijvoorbeeld aan een cursus traumasensitief werken) en meedraaien in intervisie.

Kijkend naar de begeleiding van onze eigen kinderen hebben we altijd het streven gehad om maatwerk te bieden per kind. We werken met vaste routines waar kinderen houvast aan hebben, maar maken ook individuele afspraken als dat voor kinderen nodig blijkt. Deze sfeer zetten we door naar de gezinshuiskinderen. Ieder kind is uniek en heeft dus ook een unieke aanpak nodig. En zo mag iedereen ook zijn zoals hij of zij is, met zijn of haar talenten en uitdagingen.

Zelfzorg

Tot slot, misschien wel het belangrijkste aspect van ons gezinshuis: zelfzorg voor ons als gezinshuisouders. Essentieel om dit werk vol te kunnen blijven houden. Voor Willem betekent dit dat hij zijn werk buitenshuis willen blijven kunnen doen. Hier geniet hij van, hier ontmoet hij zijn collega's/vrienden en hier komt hij even weg van het gezin. Voor Maaïke betekent dit dat het gezinshuis niet volledig afhankelijk moet zijn van haar, zodat zij ook af en toe een moment met vriendinnen weg kan. Dit kan een avondje zijn, maar dit kan ook af en toe een zaterdag zijn. Voor Willem & Maaïke samen betekent dit dat wij ook tijd nodig hebben om te verbinden met elkaar. Dit doen wij door ten minste twee keer per jaar de kinderen te logeren te brengen. Daarnaast plannen wij bewust vrije avonden in die we besteden aan elkaar en waarbij we zorgen dat we van te voren daar ook genoeg energie voor hebben. Voor ons als gezin samen (met onze eigen kinderen) betekent dit dat we één weekend per maand en 5 weken per jaar vrij zijn om tijd te hebben als biologisch gezin. We realiseren ons dat wij als kleinschalig gezinshuis kwetsbaar zijn. Daarom werken wij met een continuïteitsplan die jaarlijks wordt geëvalueerd. Dit daagt ons uit goed na te (blijven) denken over de balans tussen onze eigen draagkracht en

Gezinshuis Rachamim

Pedagogisch klimaat

draaglast en over de mogelijkheden om de zorg te continueren wanneer er zich onvoorziene omstandigheden voordoen.